

Yat?I? Bölge Ortaokullardaki Ö?rencilerin Fiziki Mekan Memnuniyetleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yat?I? Bölge Ortaokullardaki Ö?rencilerin Fiziki Mekan Memnuniyetleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33062>

Özet

Yat?l? Bölge Ortaokullardaki Ö?rencilerin Fiziki Mekan Memnuniyetleri Ölçe?i, ölçek geli?tirme çal??malar? kapsam?nda Uluhan Kurt ve Fikret Sezek taraf?ndan 2018 y?l?nda olu?turulmu?tur. Bu ölçek, özellikle Türkiye'deki Yat?l? Bölge Ortaokullar?nda (YBO) e?itim gören ö?rencilerin, bulduklar? kurumun fiziksel ortamlar?na dair memnuniyet düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, ö?rencilerin ya?am alanlar?, derslikler ve sosyal tesisler gibi çe?itli fiziki mekanlara yönelik alg?lar?n? ve memnuniyetlerini ölçmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Fiziki mekan memnuniyeti, Yat?l? Bölge Ortaokulu, ö?renci memnuniyeti, ölçek geli?tirme, fiziki çevre, ortaokul ö?rencileri.

Yazarlar

Uluhan Kurt, Fikret Sezek

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Yat?l? Bölge Ortaokullar?nda e?itim gören ö?rencilerin, okul ve yurt binalar?n?n fiziki yap?lar?ndan, donan?mlar?ndan ve genel atmosferinden duyduklar? memnuniyet düzeylerini geçerli ve güvenilir bir biçimde saptamakt?r. Bu ölçüm, e?itim yöneticilerine ve politika yap?c?lara, ö?renci refah?n? art?rmak amac?yla fiziki mekanlarda yap?lmas? gereken iyile?tirmeler hakk?nda somut veriler sunmay? amaçlamaktadır.

Ara?t?rmac?lar, geli?tirme çal??mas?nda, ö?rencilerin e?itim ve bar?nma ortamlar?n?n kalitesinin akademik ba?ar?lar? ve psikososyal geli?imleri üzerindeki etkilerini anlamak için kritik bir araç sa?lamay? hedeflemi?lerdir. Bu ölçek, ö?rencilerin günlük ya?amlar?n? geçirdikleri mekanlara dair alg?lar?n? sistematik olarak de?erlendirme imkan? sunar.

Yap?

Ölçek, literatürde "Fiziki Mekan Memnuniyeti" (Physical Environment Satisfaction) olarak adlandır?lan psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, ö?rencilerin okul ve yurt ortamlar?n?n estetik, i?levsellik, hijyen, güvenlik ve konfor gibi bile?enlerine verdikleri öznel tepkileri içerir. Fiziki çevre memnuniyeti, genellikle ö?rencilerin okula ba?l?l?klar? ve motivasyonlar? ile ili?kilendirilen önemli bir de?i?kendir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n detaylar?, bu memnuniyet yap?s?n?n birden fazla boyuttan olu?tu?unu göstermektedir (örne?in; Derslik Memnuniyeti, Yurt Odas? Memnuniyeti, Sosyal

Alanlar Memnuniyeti). Bu boyutlar, öğrencilerin okul ortamının farklı bölümlerine yönelik spesifik değerlendirmelerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması, geçerlik analizlerini içermektedir. Çalışmada, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla yapı geçerliği incelenmiştir. Bu kapsamda, madde analizi ve faktör analizleri (Büyük olasılıkla Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılarak ölçek maddelerinin kuramsal yapıyla uyumu test edilmiştir.

Kaynak makalede (Kurt ve Sezek, 2018), uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği sağlanmış ve istatistiksel yöntemlerle yapı geçerliği kanıtlanmıştır. Geçerlik değerlerinin detaylı raporlaması için okuyucuların ilgili akademik makaleye başvurması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, tutarlılık ve kararlılık düzeyini belirlemek üzere yürütülmüştür. İç tutarlılık güvenirliği, ölçeğin tüm maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini gösteren Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Geliştirme çalışmalarında elde edilen Cronbach Alfa değerlerinin, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu gösterdiği varsayılmaktadır.

Güvenirlilik analizlerinin sonuçları, ölçeğin Yatılı Bölge Ortaokulu öğrencilerinin fiziki mekan memnuniyetlerini tutarlı bir şekilde ölçebildiğini göstermektedir. Güvenirlik katsayılarının ayrıntılı dökümü, referans gösterilen makalede mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliğini ortaya koymak amacıyla faktör analizleri kullanılmıştır. İlk aşamada, ölçek maddelerinin hangi faktörler altında toplandığını belirlemek için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapıya sahip olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Daha sonra, elde edilen faktör yapısının doğruluğunu ve uyumunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin faktör yükleri belirlenmiş ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğu doğrulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin ölçtüğü fiziki mekan memnuniyeti yapısının alt boyutların netleştirilmiştir.

Araç

Test Type: Geliştirme ve Ölçme Aracı

Format: Ölçek, öğrencilerin kendilerini değerlendirmesine dayalı bir derecelendirme formatına sahiptir. Kullanılan derecelendirme (Likert) formatının detayları için kaynak makaleye

başvurulmalıdır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yatılı Bölge Ortaokullarında (YBO) öğrenim gören öğrenciler.

Age Group: Ortaokul öğrencileri (Genellikle 5. sınıftan 8. sınıfa kadar, 10-14 yaş aralığı).

Population Details: Ölçek, Türkiye genelindeki Yatılı Bölge Ortaokullarının kendine özgü barınma ve eğitim koşullarına hitap edecek şekilde tasarlanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Temelli Anket (Self-Report Survey)

Anahtar Kelimeler

Yatılı okul öğrencileri, eğitim araştırmaları, fiziki mekan, memnuniyet düzeyi, psikolojik ölçekler, Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Kaynakta belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Uluhan Kurt (uluhaan@hotmail.com)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2018 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en güncel bilgiye sorumlu yazar Uluhan Kurt (uluhaan@hotmail.com) aracılığıyla ulaşılabılır. Ölçek, akademik bir dergide yayımlanmış olup, ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılabılır için genellikle izin gerektirmektedir.

Kaynaklar

Kurt, U., ve Sezek, F. (2018). Yatılı bölge ortaokullardaki öğrencilerin fiziki mekan memnuniyetlerine yönelik ölçek geliştirme çalışması. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4 (3), 42-57. <https://dergipark.org.tr/pub/usakead/issue/38812/455951>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: yatili-bolge-ortaokullardaki-ogrencilerin-fiziki-

[mekan-memnuniyetleri-olcegi-toad.pdf](#)

Yat?l? Bölge Ortaokullardaki Ö?rencilerin Fiziki Mekan Memnuniyetleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukarıda belirtilen Kurt ve Sezek (2018) referanslı? akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM